

A Győri Ítéltábla a dr. Szalay Ferenc Ügyvédi Iroda által képviselt **I.r.** és a **II.r. felpereseknek** a dr. Bodolai László ügyvéd (fél címe 1) által képviselt **alperes** ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Tatabányai Törvényszék 2017.december 5. napján kelt 4.P.20.267/2017/6. számú ítélete ellen az alperes részéről 7. szám alatt benyújtott fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy a felperesek javára járó perköltség, valamint az állam javára fizetendő elsőfokú illeték megfizetésére nem az alperes, hanem az alperes kiadója, a ... Egyesület köteles.

Az illetékügyben eljáró hatóság felhívására a felperesek 24.000,- (Huszonnégyezer) Ft, a ... Egyesület 48.000,- (Negyvennyolcezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket köteles az állam javára megfizetni.

A másodfokú eljárásban felmerült saját költségeiket a felek maguk viseljék.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye

I n d o k o l á s

A www.....hu <<http://www.....hu>> oldalon 2017. október 11. napján „Szívlapáttal tolják a százmilliókat az értelmetlen ... projektbe! Kinek éri meg?" címmel megjelent cikkben megfogalmazott állításokra alapítottn az I. és II.r.felperesek a 2017. október 16-i e-mail-ben helyreigazítási kérelmet juttattak el a ... szerkesztőségének. A szerkesztőség a 2017. október 27-i válaszlevelében úgy nyilatkozott, hogy amennyiben a kérdéses cikk tárgyi tévedéseket tartalmaz, akkor azt kész elismerni és nyilvánosságra hozni, a helyreigazítási kérelemnek azonban nem tett eleget. Az I. és II.r.felperesek 2017. november 6-án érkezett keresetükben az 1952. évi III. törvény (Pp.) 342. §. (1)-(4) bekezdésére, valamint a 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. §. (2) bekezdésére alapítottn sajtó-helyreigazítás iránt terjesztettek elő kereseti kérelmet, hivatkozva arra, hogy a cikkben megfogalmazott állítások nem felelnek meg a valóságnak.

Az elsőfokú eljárás során az alperes a kereset elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy az általa csatolt iratok alapján alappal jutott a perbeli cikkben megfogalmazott következtetésekre, az azokhoz képesti esetleges változásokról nem volt tudomása. Bizonyítási indítványt nem terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy a www.....hu <<http://www.....hu>> weboldalon 8 napon belül tegye közzé azt a sajtóhelyreigazító közleményt, amely szerint A alperes neve alperes valótlanul állított az alábbiakat a „Szívlakpáttal tolják a százmilliókat az értelmetlen ... projektbe! Kinek éri meg?” című közleményében:

„Azon már meg sem lepődünk, hogy nem tudták szabályosan megjelentetni a közbeszerzés eredményét: ... telephelyeként megjelölt ingatlan más helyrajzi számon szerepel a közbeszerzési eljárás helyszínéül az eredményben, mint a kiírásban.”

A cikkben közölt képekkel összefüggésben a cikk hamisan tartalmazta azt, hogy azok a ... Kft. telephelyét mutatják, továbbá hogy ez a tereprendezés került 132 millió forintba. Valótlan állítás az, hogy „összefoglaljuk gyorsan össze, eddig mennyi pénz poroltak el erre a projektre, (...) ... Betéti Társaság projekt beruházás lebonyolító mérnöki feladatok ellátása 17.700.000 Ft (...) ... Kft.: projekt megvalósításához szükséges tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása 16.795.000 Ft (...)” Az elsőfokú bíróság ezt meghaladóan a felperesek kereseti kérelmét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy a felpereseknek egyetemlegesen 15 napon belül fizessen meg 12.700,-Ft perköltséget azzal, hogy ezt meghaladóan a felmerült költségeket a felek maguk viselik. A felpereseket egyetemlegesen 14.400,-, az alperest 21.600,-Ft feljegyzett illetéknek az állam javára történő megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában megállapította, hogy a sajtó-helyreigazítás objektív feltételei teljesültek. Ahu a tömegek tájékoztatását és szórakoztatását célzó olyan internetes hírportál, amely impresszummal rendelkezik, az oldalon a szerkesztési elveknek megfelelően téma szerint csoportosított cikkek találhatók, ezért az az Smtv. 1. §. 6. pontja szerint sajtóterméknek minősül. A felperesek az Smtv. 12. §-a szerinti eljárásban fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátott e-mail-ben kérték helyreigazításra az alperest, ennek eredménytelenségét követően keresetüket határidőn belül terjesztették elő. Az egyes sérelmezett közlések tartalmát érdemben vizsgálva a törvényszék arra az álláspontra helyezkedett, hogy a tényállításként megfogalmazott alperesi közlemények valóságtartalmát az alperes nem tudta bizonyítani.

Az „a felelős közpénzzel való gazdálkodásról fogalmuk sincs” cikk részlettel kapcsolatban arra az álláspontra helyezkedett, hogy ez a közlés nem tényállításnak, hanem a közügyek szabad megbízatásához kapcsolódó véleménynyilvánításnak minősül, erre figyelemmel azzal szemben sajtó-helyreigazításnak nincs helye. Az „összefoglaljuk gyorsan össze (sic!), eddig mennyi pénzt poroltak el erre a projektre” bekezdés alatt a cikk felsorolta a közúti közlekedéshez kapcsolódó projekten belül az eredményesnek nyilvánított közbeszerzéseket. A felperesek e körben azt nem vitatták, hogy a cikkben szereplő összegek a közbeszerzések keretében megkötött szerződések alapján - az ... Bt-nek és a ... Kft-nek járó díj kivételével - kifizetésre kerültek. Valamennyi szerződés megkötése szükséges és elengedhetetlen volt a projekt megvalósítása érdekében. Erre tekintettel a „poroltak el” kifejezés ugyan negatív értékítéletet tartalmaz, de nem minősül tényállításnak, ezért nem lehet sajtó-helyreigazítás tárgya. A perköltségről az elsőfokú bíróság a Pp. 81. §. (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §. (2) bekezdése, 15. §. (1) és (3) bekezdése, az ügyvédi költségről a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. §. (1) bekezdés a) pontja figyelembevételével határozott.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását, a kereseti kérelem elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy az alperesi ..., nem tartozik az Smtv. hatálya alá, mert nem rendelkezik szerkesztőséggel, nincsen impresszuma, ezért nem minősül sajtóterméknek. Álláspontjának alátámasztásaként csatolta a Fővárosi Ítélet tábla 2.Pf.20.453/2015/8/II. számú ítéletét.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az alperes által támadott ítéleti rendelkezések helybenhagyását, csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, a kereseti kérelemnek való teljes körű helyt adást kérték.

Fellebbezési ellenkérelmükben számos bírósági döntésre hivatkozva előadták, hogy az alperes az Smtv. 1. § 6. és 7. pontja szerinti sajtóterméknek minősül. Hangsúlyozták, hogy az alperes szerkesztőséggel, főszerkesztővel, impresszummal, kiadóval rendelkezik, elérhetősége, megjelenése, frissítése folyamatos, a ... szerkesztett tartalmat közöl. Az alperes állandó munkatársakkal rendelkezik, a kiadója által közzétett éves beszámolóra is figyelemmel a tevékenységének gazdasági-szolgáltató jellege is kétséget kizáróan megállapítható. A fellebbezési ellenkérelemhez csatolt mellékletek által igazoltan az alperes az Smtv. 1. § 6. pontja szerinti célból, és módon működik.

A csatlakozó fellebbezésükben kérték, hogy az ítélőtábla a kereseti kérelemmel egyezően kötelezze az alperest helyreigazításra, mert a sérelmezett közleményben az alperes valótlanul állította, hogy az ott megjelölt pénzüsszegek „elporolása” történt, illetőleg, hogy a felpereseknek „a felelős közpénzzel való gazdálkodásról fogalmunk sincs”. Rámutattak, hogy az ... Betéti Társaság, valamint a ... Kft. részére a velük kötött szerződésekben meghatározott ellenérték nem került kifizetésre, így a sérelmezett sajtóközlemény ezzel kapcsolatban valótlanúságot állít. Ezeket az összegeket a felperesek az alperesi állítással ellentétben egyáltalán nem „porolták el”. Az „a felelős közpénzzel való gazdálkodásról fogalmunk sincs.” Cikkrészlet ugyancsak valótlan tényállítást fogalmaz meg, mert a felperesek a projekt megvalósítása érdekében, közbeszerzési eljárások keretében, a szükséges körben kötöttek szerződéseket, és teljesítettek e szerződések alapján kifizetéseket. Hangsúlyozták, hogy a ...i tömegközlekedés színvonalának és hatékonyságának javítása érdekében kellett, hogy megvalósuljon a helyi közösségi közlekedés átfogó megújítása, amelyből okszerűen következik, hogy a megvalósítással összefüggésben felmerülő feladatok és kiadások is széles körben jelentkeztek. Az alperes sérelmezett kijelentései minden ténybeli alapot nélkülöznek. Kérték, hogy az ítélőtábla a csatolt megbízási szerződés alapján kötelezze az alperest perköltség megfizetésére.

A fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos:

Az elsőfokú bíróság a szükséges, és egyben elégséges körben a bizonyítási eljárást a sajtó-helyreigazítási eljárásnak a Pp. 21. fejezetébe foglalt speciális szabályira is figyelemmel lefolytatta, a bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján okszerűen mérlegelve helyes tényállást állapított meg, és abból a per főtárgya vonatkozásában helytálló döntést hozott. Az ítélőtábla szükségesnek tartja kiemelni, hogy a Pk. 14. számú állásfoglalásból követően a sajtóközlemény kifogásolt tényállításainak valóságát a sajtószerv köteles bizonyítani. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes e kötelezettségének nem tett eleget.

A Pp. 235. § (1) bekezdése szerint a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény, vagy az új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az - elbírálása esetén - reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására, vagy az elsőfokú bíróság által mellőzött bizonyítás lefolytatásának indítványozására akkor is sor kerülhet, ha az az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul, a 141. § (6) bekezdésében foglaltakat azonban ebben az esetben is alkalmazni kell.

A BDT. 2014.3210. számú döntés szerint a sajtó-helyreigazítási perben fokozott szigorúsággal kell alkalmazni a Pp. azon rendelkezését, amely a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására is lehetőséget ad. Az alperes az elsőfokú eljárás során nem volt elzárva attól, hogy arra hivatkozzék, nem tartozik az Smtv. hatálya alá, ilyen előadást azonban a törvényszék előtt nem tett.

Erre tekintettel a fellebbezésben felhozottak a Pp. 235. § (1) bekezdése folytán a másodfokú eljárásban csak azért és annyiban képezhetik a vizsgálat tárgyát, hogy az alperes személyében megfelel-e a Pp. 343. § (1) bekezdésében foglaltaknak, és a sajtó-helyreigazítási eljárás speciális szabályaiból következően a jelen eljárásban jogalanyisággal rendelkezik-e.

Az ítélet tábla teljes körűen osztja a fellebbezési ellenkérelmében írtakat azt illetően, hogy az alperes az Smtv. 1. § 6. és 7. pontja alá tartozik, mivel szerkesztőséggel, főszerkesztővel, impresszummal rendelkezik, az általa megjelenített tartalom szerkesztett tartalom, az Smtv. 1. § 6. pontja szerinti cél érdekében gazdasági-szolgáltató jelleggel működik. Erre tekintettel a fellebbezésben foglaltak nem adnak alapot az elsőfokú ítélet megváltoztatásához.

A csatlakozó fellebbezést illetően az ítélet tábla hangsúlyozza, hogy a sajtó-helyreigazítás tárgyát csak a valótlán tényállítás képezheti. A véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja (Pk. 12. számú állásfoglalás III. pont).

A csatlakozó fellebbezés tárgyát képező, az „Összefoglaljuk gyorsan össze, eddig mennyi pénzt poroltak el erre a projektre.

A ... által eredményesnek nyilvánított közbeszerzések, amelyek a helyi buszos cég projekthez tartoznak:

... Kft.: utastájékoztató rendszer kialakítására vonatkozó IT SZAKVÉLEMÉNY 17.100.000,- Ft.

... Kft. megvalósíthatósági TANULMÁNY készítésére 17.300.000,- Ft.

... Betéti Társaság projekt beruházás lebonyolító mérnöki feladatok ellátása 17.700.000,- Ft.

Könyvvizsgálói megbízás a projekthez kapcsolódóan: 15.890.000,- Ft.

... Kft.: projekt megvalósításhoz szükséges tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása 16.795.000,- Ft.

... Kft.: kiszolgáló telephelyi építés előkészítő munkái 132.655.960,- Ft.

És ezekhez csapjuk még hozzá a ... Kft. beszámolójában található összeget, a 2016-os évben 30.503.000 veszteséget termelt ott, az íróasztal mellett. Ezek a tételek összesen közel 250.000.000,- Ft-ot, azaz negyed milliárd forintot kósnak" cikkrészlet több, a felperes által sem vitatottan megvalósult kiadást, teljesítést sorol fel. Az elsőfokú bíróság azt helytállóan állapította meg, hogy az ... Betéti Társasággal, valamint a ... Kft-vel kapcsolatban a cikk valótlánul tartalmazza, hogy az e cégeket a szerződésük szerint megillető összeg kifizetésre került. Ugyanakkor a „mennyi pénzt poroltak el erre a projektre" kifejezés a Pk. 12. számú állásfoglalás II. pontjában írtakra figyelemmel, a per tárgyát képező sajtóközleményt egészében vizsgálva azt jelenti, hogy az alperes a projekt megvalósításával kapcsolatos kifizetéseket illetve kritikával. A „poroltak el" kifejezés olyan értékítéllettel vegyes tényállítás, amely az egyes összegek elköltésén kívül, az alperesnek a kiadások indokoltságával, nagyságrendjével kapcsolatos véleményét is kifejezésre juttatja. Az tényállítás, hogy a cikk szerinti díjak kifizetésre kerültek. Az azonban nem tényállítás, hanem véleménynyilvánítás, hogy az egyes kifizetések mennyiben tekinthetők a projekt céljához képest is hasznosnak, vagy „elporoltnak." Ezen az értékítéleten nem változtat az a körülmény, hogy az összesen hét tételből kettő tétel kifizetése a cikkben írtakkal szemben nem történt meg. A „poroltak el" kifejezés ugyanis valamennyi, tételesen felsorolt teljesítésre - így a felperes által sem vitatott kifizetésekre is - vonatkozik.

Ugyancsak alaptalan a csatlakozó fellebbezés „a felelős közpénzzel való gazdálkodásról fogalmuk sincs" cikkrészletet illetően. Az alperesi újságcikk a projekt megvalósításával kapcsolatos - részben valótlán, részben valós - tényeket közöl, majd azt a véleményt fogalmazza meg, hogy a nagy összegű kiadások eredmény nélküliek, az eddig tapasztaltak alapján megkérdőjelezhető, hogy a

projekt megvalósítása megfelel-e a felelős, közpénzzel való gazdálkodásnak. Ez azonban - amint arra az elsőfokú bíróság is helytállóan rámutatott - nem tényállítás, hanem a közpénzek felhasználásával kapcsolatos értékítélet, vélemény. Ezért az elsőfokú bíróság helytállóan döntött, amikor a csatlakozó fellebbezés tárgyát képező cikkrészletek vonatkozásában a kereseti kérelmet elutasította.

A szerkesztőség a Pp. 343. § (1) bekezdése szerinti speciális, csak a sajtó-helyreigazítási eljárásban megvalósuló jogalanyisággal rendelkezik. Erre tekintettel a perköltség megfizetésére vonatkozóan önálló jogalanyisága nincs, vele szemben végrehajtás e vonatkozásban nem kérhető. Ezért az elsőfokú bíróság ítélete a perköltség megfizetésére és viselésére vonatkozó részében annyiban pontosításra szorul, hogy a feljegyzett illeték és a felperes javára szóló perköltség megfizetésére nem a jogalanyisággal nem rendelkező alperes, hanem annak kiadója köteles.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság megfellebbezett ítéletét a fentieknek megfelelő pontosítással a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban saját fellebbezését illetően mind a felperesek, mind az alperes pervesztesnek bizonyult. Erre figyelemmel a saját fellebbezésük vonatkozásában feljegyzett illetéket maguk kötelesek az állam javára megfizetni (6/1986. (VI.26). IM rendelet 13. § (2) bekezdés, Pp. 239. § Pp. 78. § (1) bekezdés). A másodfokú eljárásban a felek 50-50 %-ban tekinthetők pernyertesnek, illetve pervesztesnek, ezért perköltségüket a Pp. 239. § és 81. § (1) bekezdése alapján maguk viselik.

Győr, 2018.február 14.

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

. Szalay Róbert sk.
előadó bíró

. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hitelül: Kiadó: